

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobkyně: **Dětská odborná léčebna Charlotty G. Masarykové, pobočný spolek ČČK**, Bukovany 1, Bukovany, zastoupená JUDr. Antonínem Janákem, advokátem se sídlem náměstí T. G. Masaryka 142, Příbram, proti žalovanému: **Ministerstvo zdravotnictví**, Palackého náměstí 375/4, Praha 2, o žalobě vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 55 Ad 3/2022, o návrhu žalobkyně na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb. o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích),

t a k t o :

- I. Krajský soud v Praze **je povinen** ve věci vedené před tímto soudem pod sp. zn. 55 Ad 3/2022 rozhodnout **do 7. 2. 2025**.
- II. Žalobkyni **se přiznává** náhrada nákladů řízení ve výši 2 178 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám jejího zástupce JUDr. Antonína Janáka, advokáta se sídlem náměstí T. G. Masaryka 142, Příbram.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Nejvyšší správní soud obdržel ve shora označené věci dne 30. 12. 2024 návrh žalobkyně (dále též „navrhovatelky“) na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudech a soudcích“); konkrétně, aby Nejvyšší správní soud stanovil Krajskému soudu v Praze (dále též „krajský soud“) lhůtu k rozhodnutí ve věci nebo alespoň k nařízení jednání.

[2] Krajský soud ve svém vyjádření k návrhu uvedl, že v současné době má přiděleno ještě 5 starších věcí, které předcházejí žalobě navrhovatelky. V současné době je v její věci připravován koncept rozhodnutí, který je diskutován v senátu. S ohledem na čerpání dovolené soud předpokládá vyřízení a skončení věci v únoru 2025.

[3] Z předloženého spisu krajského soudu Nejvyšší správní soud zjistil, že žalobkyně podala dne 31. 10. 2022 u Městského soudu v Praze žalobu proti rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví ze dne 11. 10. 2022, č. j. MZDR 14285/2022-5/PRO. Městský soud v Praze ji následně usnesením ze dne 3. 11. 2022, č. j. 17 Ad 19/2022-84, postoupil krajskému soudu. Ten ještě v roce 2022 provedl nezbytné procesní úkony - přiznal žalobě odkladný účinek, poučil navrhovatelku o právech a povinnostech a vyžádal si vyjádření a správní spis žalovaného. V soudním spise se dále nachází dotaz žalované na stav řízení z června 2023; k němu soud sdělil, že neočekává vyřízení věci do konce roku 2023; dále se v něm též nachází doplnění žaloby z května 2024 a následně stížnost žalobkyně z června 2024 ve smyslu § 164 zákona o soudech a soudcích. Na tato podání krajský soud již nijak nereagoval. Žalobkyně proto 27. 11. 2024 podala ke krajskému soudu shora uvedený návrh na určení lhůty.

[4] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že návrh **je** důvodný.

[5] Dle § 174a odst. 1, věty první, zákona o soudech a soudcích „[m]á-li účastník nebo ten, kdo je stranou řízení, za to, že v tomto řízení dochází k průtahům, může podat návrh soudu, aby určil lhůtu pro provedení procesního úkonu, u kterého podle jeho názoru dochází k průtahům v řízení [...]“.

[6] Podle § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích „[d]ospěje-li příslušný soud k závěru, že návrh na určení lhůty je oprávněný, protože s ohledem na složitost věci, význam předmětu řízení pro navrhovatele, postup účastníků nebo stran řízení a na dosavadní postup soudu dochází v řízení k průtahům, určí lhůtu pro provedení procesního úkonu, u něhož jsou v návrhu namítány průtahy; touto lhůtou je soud, příslušný k provedení procesního úkonu, vázán“.

[7] Řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, upravené v § 174a zákona o soudech a soudcích, představuje promítnutí zásad spravedlivého procesu z hlediska naplnění práva účastníka nebo jiné strany řízení na projednání jeho věci bez zbytečných průtahů, zakotveného zejména v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

[8] Nejvyšší správní soud již mnohokrát ve své judikatuře konstatoval (např. usnesení ze dne 24. 6. 2020, č. j. Aprk 4/2020-107, odst. [9]), že průtahy v řízení znamenají, že v soudním procesu dochází k neodůvodněně pomalému vyřizování věci napadlé příslušnému soudu či dokonce ke vzniku excesivního stavu, kdy dochází k nečinnosti soudu. Nejvyšší správní soud se při posuzování oprávněnosti návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu zabývá otázkou, zda v řízení dochází k průtahům, a to zejména s ohledem na kritéria stanovená v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, jimiž jsou složitost věci, význam předmětu řízení pro navrhovatele, postup účastníků nebo stran řízení a dosavadní postup soudu. Je podstatné, aby věc nebyla udržována ve stavu připraveném k rozhodnutí po příliš dlouhou dobu (srov. usnesení NSS ze dne 27. 9. 2022, č. j. Aprk 5/2022-79).

[9] Nejvyšší správní soud též již několikrát uvedl, že jeho úkolem v řízení vedeném o návrhu dle § 174a zákona o soudech a soudcích zásadně není posuzovat a hodnotit zatíženost a výkonnost soudců soudu a jeho personální či materiální vybavení. K uvedenému zásadně nemůže přihlížet při svých úvahách o oprávněnosti či neoprávněnosti návrhu, tedy o tom, zda délka soudního řízení v jednotlivých věcech je ještě přiměřená, resp. zda soud je či není bezdůvodně ve věci nečinný. Délku řízení nelze neustále ospravedlňovat bez dalšího odkazem na zákonná pravidla vyřizování věcí a na počet dosud nevyřízených předcházejících věcí, ani např. vytížeností jednotlivých soudců, resp. konkrétního senátu.

[10] Nejvyšší správní soud opakovaně uvádí, že ani odkazy na pořadí vyřizovaných věcí zásadně nepředstavují důvody, které by mohly být interpretovány jinak než jako organizační problémy, které však v tomto směru nemohou jít k tíži navrhovatelky. V této souvislosti lze odkázat na konstantní judikaturu Ústavního soudu, který opakovaně ve svých rozhodnutích uvádí, že *„přůtahy v řízení nelze ospravedlnit obecně známou přetížeností soudů; je totiž věcí státu, aby organizoval své soudnictví tak, aby principy soudnictví zakotvené v Listině a Úmluvě byly respektovány a případné nedostatky v tomto směru nemohou jít k tíži občanů, kteří od soudu právem očekávají ochranu svých práv v přiměřené době“* [viz nálezy Ústavního soudu ze dne 14. 9. 1994, sp. zn. IV. ÚS 55/94 (N 42/2 SbNU 35), ze dne 19. 2. 2002, sp. zn. I. ÚS 663/01 (N 16/25 SbNU 121), ze dne 10. 4. 2008, sp. zn. III. ÚS 685/06 (N 70/49 SbNU 51), ze dne 7. 8. 2007, sp. zn. IV. ÚS 391/07 (N 122/46 SbNU 151), obdobně novější ze dne 26. 3. 2024, sp. zn. IV. ÚS 1736/23, bod 27.; srov. již citovaná usnesení č. j. Aprk 4/2020-107, odst. [10], č. j. Aprk 5/2022-79, odst. [7]). Ochranu práva na projednání věci bez zbytečných průtahů totiž nelze odmítnout s poukazem na to, že práva někoho jiného jsou porušována ještě více.

[11] Pro posouzení předloženého návrhu vzal Nejvyšší správní soud za rozhodující, že žaloba byla podána na konci roku 2022, tedy před více než dvěma lety, přičemž z povahy věci se jedná o věc pro navrhovatelku skutečně významnou – ovlivňující jak její fungování, tak i plánování jejího dalšího rozvoje v poskytování zdravotních služeb dětem s respiračními onemocněními. Nejvyšší správní soud přihlédl především k tomu, že poslední úkony ve věci soud učinil v roce 2022; od té doby je věc připravena k rozhodnutí. Nic nenasvědčuje tomu, že by věc navrhovatelky byla nějak zvlášť složitá (nutnost posoudit složitější právní otázky nebo provést složitější dokazování), krajský soud to ani netvrdí, a ze spisu krajského soudu nebylo zjištěno, že by délku řízení negativně ovlivňovali účastníci řízení. S přihlédnutím k těmto skutečnostem a ke své konstantní judikatuře považuje Nejvyšší správní soud dobu přesahující dva roky, po kterou se navrhovatelce jakožto účastníci řízení nedostalo rozhodnutí, za nepřiměřenou (obdobně viz kupříkladu usnesení ze dne 16. 7. 2024, č. j. Aprk 2/2024-95). V tomto ohledu lze odkázat též na stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Cpjn 206/2010, č. 58/2011, Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, vztahujícího se k odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci nesprávným úředním postupem v případě nevydání rozhodnutí v přiměřené lhůtě. Nejvyšší soud zde v části VI. stanoviska zmínil, že jakékoli řízení vždy nějakou dobu trvá, a dále na vysokém stupni obecnosti uvedl, že za přiměřenou délku řízení Nejvyšší soud považuje ještě 24 měsíců (nikoli však již dobu delší).

[12] Jelikož shledal Nejvyšší správní soud návrh na určení lhůty k provedení požadovaného úkonu za oprávněný, vyhověl mu a krajskému soudu uložil ve věci rozhodnout do 7. 2. 2025. Při stanovení lhůty Nejvyšší správní soud přihlédl k vyjádření krajského soudu, který uvedl, že ve věci plánuje rozhodnout v únoru 2025. Nejvyšší správní soud ze soudního spisu rovněž ověřil, že navrhovatelka ani žalovaný netrvají na nařízení jednání ve věci.

[13] Jelikož navrhovatelka byla úspěšná, náleží jí i náhrada nákladů řízení (§ 174a odst. 8, věta poslední, zákona o soudech a soudcích). V této otázce se dle § 151 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (§ 174a odst. 5, věta druhá, zákona o soudech a soudcích), užije vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů.

[14] Navrhovatelčin zástupce učinil jeden úkon, a to podání návrhu na určení lhůty. Za tento úkon náleží odměna a paušální náhrada hotových výdajů v celkové výši 1 800 Kč (§ 7 bod 4., § 9 odst. 1 a § 13 odst. 4 posledně citovaného předpisu). Navrhovatelčin zástupce v řízení před krajským soudem doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto celková výše náhrady nákladů řízení, které hradí stát, činí 2 178 Kč. Náhrada nákladů řízení bude vyplacena navrhovatelce z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám jejího zástupce ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. ledna 2025

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu